

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ERAELU KAITSE JA RIIGI LÄBIPAISTVUSE EEST

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1-3/18/3421

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni juhtivinspektor Sirje Biin
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	31.12.2018, Tallinn
Vaide esitamise aeg	29.10.2018 (registreeritud inspektsioonis 30.10.2018)
Teabevaldaja	Tallinna Munitsipaalpolitsei Amet adress: Paldiski mnt 48a, 10614 Tallinn e-posti adress: munitsipaalpolitsei@tallinnlv.ee
Teabevaldaja vastutava isik	Ameti juhataja
Vaide esitaja (teabenõudja)	Eraisik e-posti adress: xxxxx.xxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punktide 1 ja 4, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lg 4 alusel

1) teen vaideotsuse vaie rahuldada

2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

Vaadata uuesti läbi vaide esitaja 22.09.2018 teabenõue ja väljastada teabenõudes soovitud dokumendid ulatuses, millele piirangud ei laiene. Juhul kui Tallinna Munitsipaalpolitsei Amet leiab, et soovitud dokumendid ei kuulu siiski väljastamisele, tuleb viidata täiendavatele keeldumiste alusetele ja keeldumist põhjendada.

3) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 11. jaanuar 2019.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kuivõrd käesoleva otsusega rahuldati vaie täielikult, saab **vaide esitaja** 30 päeva jooksul pöörduda Tallinna halduskohtusse üksnes juhul, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (ülaltoodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsiooni peadirektorile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:

Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspektsiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspektsioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtjaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspektsioon ettekirjutuse adressaadile avaliku teabe seaduse § 51 lõike 3 alusel:

Sunniraha 1200 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 22.09.2018 esitas vaide esitaja Tallinna Munitsipaalpolitsei Ametile teabenõude, milles palus väljastada vääртеoasjas nr 410117014189 Riigikohtule edastatud kassatsioonikaebuse ja Riigikohtu määruse kaebuse menetlusse võtmata jätmise kohta.
2. Tallinna Munitsipaalpolitsei Amet keeldus 27.09.2018 teabenõude täitmisest põhjendusega, et teabenõudja ei ole menetlusosaline ning kuna soovitud teabele on kehtestatud piirang AvTS § 35 lg 1 punktide 1 ja 12 alusel, siis ei ole võimalik soovitud dokumente väljastada.
3. Vaide esitaja leidis, et Tallinna Munitsipaalpolitsei Amet on keeldunud teabenõude täitmisest ilma õigusliku aluseta ning esitas Andmekaitse Inspektsioonile vaide.
4. Kuna vaides esinesid puudused, andis inspektsioon vaide esitajale tähtjaja vaides esinevate puuduste kõrvaldamiseks.
5. 20.11.2018 kõrvaldas vaide esitaja vaides esinevad puudused ning inspektsioon võttis vaide menetlusse.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Soovin Tallinna Munitsipaalpolitsei Ameti 27.09.2018 vastuskirja nr 1.2-1/4433-4 pääle esitada vaide. Tähtaeg on täna. Palun lugeda vaidemenetluse põhistuseks avaliku teabe seaduse § 1, põhiseaduse §-id 3, 9, 10, 11, 13, 14, 19, 44, 46 ja 51 ning Euroopa inimõiguste põhivabaduse kaitse konventsiooni artikkel 10. HMS § 72 lg 1 p 3 järgi võib vaidemenetluse korras muu hulgas nõuda ettekirjutuse tegemist asja uueks otsustamiseks või toimingu sooritamiseks.

Riigivastutuse seaduse (RVASTS) § 6 lg 1 järgi võib isik nõuda haldusakti andmist või toimingu sooritamist, kui avaliku võimu kandja on kohustatud haldusakti andma või toimingu sooritama ja see puudutab isiku õigusi. RVASTS § 6 lg 6 järgi võib valet lahendav haldusorgan nõude rahuldamisel valida, kas teha pädevale organile ettekirjutus haldusakti andmiseks või toimingu sooritamiseks ilma asjaolude täiendava kaalumiseteta või teha ettekirjutus asja uueks otsustamiseks.

Kuivõrd avaldaja hinnangul on teabevaldaja teabenõudja õiguseid rikkunud, mistõttu palun avaliku teabe seaduse (AVTS) § 45 lg 2 ja 46 lg 1 alusel ning AVTS § 44 lg 1 p 1 järgi Andmekaitse Inspeksioonile antud õigustega kontrollida AVTS § 51 kirjeldatud asjaolusid teabenõude osas, millise saatsin Tallinna Munitsipaalpolitsei Ametile 22.09.2018 ning millele viimane vastas 27.09.2018 ning rikkumiste ilmnemisel kohustama teabevaldajat teabenõuet täitma ühes kõigi asjakohaste menetlustoimingutega või teabenõude täitmist uuesti otsustama.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

05.november 2018 oli Andmekaitse Inspeksiooni poolt koostatud vaideotsus ja ettekirjutus – hoiatus avaliku teabe asjas nr.2.1-3/18/2933, mille resolutsiooni punktis 2 ja 3 oli tehtud täitmiseks kohustuslik ettekirjutus ning määratud tähtaeg:

1. Vaadata uuesti läbi vaide esitaja 17.09.2018 teabenõue ja väljastada see osa soovitud dokumendist, millele piirangud ei laiene. Väljastamata jäetud teabe osas tuleb viidata keeldumise alusele ja keeldumine põhjendada.

2. Ettekirjutuse tähtajaks oli määratud 15.november 2018

Tulenevalt ettekirjutuse resolutsioonist väljastas Tallinna Munitsipaalpolitsei Amet 09.november 2018 vaide esitajale väärteotsuse koopia väärteoasjas nr: 410117014189. Lisaks saadeti ameti poolt Andmekaitse Inspeksioonile teavitus ettekirjutuse täitmise kohta.

Vaideotsuse (2.1-3/18/2933) resolutsioonis ei olnud käsitletud/seisukohta võetud Tallinna Munitsipaalpolitsei Ameti poolt Riigikohtule adresseeritud kassatsioonkaebuse ja viimase lahutamatu lisa väärteoasja nr 4101170014189 ja Riigikohtu menetlusse võtmisest keeldumise kohtumääruse osas, ning nimetatud dokumendid on teabenõude esitajale väljastamata.

Tallinna Munitsipaalpolitsei Amet on jätkuvalt seisukohal, et eelpool nimetatud dokumentide väljastamine ei ole põhjendatud.

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 14 lg 2 kohaselt peab teabenõudja teatama teabele juurdepääsu aluse ja eesmärgi, kui ta soovib juurdepääsupiiranguga isikuandmeid kolmandate isikute kohta. Kaebaja teabenõudest ei selgunud, milline on seadusest tulenev alus ja eesmärk kolmandate isikute kohta andmete väljastamiseks.

AvTS § 22 sätestab, kui taotletud teave on avalikustatud muus seadusega sätestatud korras, võib teabevaldaja teavet väljastamata sellest teatada teabenõudjale.

27.september 2018 on Tallinna Munitsipaalpolitsei Amet vastanud 22.september 2018 tehtud teabenõudele järgmiselt: „Käesolevaga teatame Teile, et kohtuotsused sh. kohtuotsus väärteoasjas nr 4-17-3970 on avalikult leitav Riigi Teataja kohtulahendite registris (www.riigiteataja.ee). Kassatsioonkaebus on väärteoasja nr 4101170014189 lahutamatu osa ning kuna Te ei olnud antud menetluses menetlusosaline, siis ei ole meil vastavalt AvTS § 35 lg 1 p. 1, 12 võimalik väljastada Teile nõutud dokumente.“

Vaatamata sellele, et ei ole viidatud eriseaduse paragrahvile on teabenõude esitajale arusaadav, kuidas on võimalik leida teda huvitav kohtulahend. KrMS § 408¹ lõike 1 kohaselt avalikustatakse kohtulahendid arvutivõrgus selleks ettenähtud kohas, s.o Riigi Teatajas. Sama põhimõtte kehtib juhul, kui väärteoasja arutab ja karistuse määrab kohus (VTMS §2).

Vaatamata sellele, et AvTS § 35 lg 1 p 1 ei olnud kohaldatav, oli teave tunnistatud ka asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks (AvTS § 35 lg 1 punkt 12). Taotletud kohtuvälises menetluses koostatud dokumendid sisaldavad kolmandate isikute isikuandmeid, mille avaldamine võib kahjustada nende eraelu puutumatust.

Tervele toimikule on kehtestatud juurdepääsupiirang AvTS § 35 lg 1 p 1, 12 alusel.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Vaide ese

Vastuses inspektsiooni järelepärimisele on Tallinna Munitsipaalpolitsei Amet (MUPO) selgitanud järgmist: „*Vaideotsuse (2.1-3/18/2933) resolutsioonis ei olnud käsitletud/seisukohta võetud Tallinna Munitsipaalpolitsei Ameti poolt Riigikohtule adresseeritud kassatsioonkaebuse ja viimase lahutamatu lisa väärteoasja nr 4101170014189 ja Riigikohtu menetlusse võtmisest keeldumise kohtumääruse osas, ning nimetatud dokumendid on teabenõude esitajale väljastamata.*“

17.09.2018 teabenõudes soovis vaide esitaja väärteoasjas nr 4101170014189 tehtud otsust. Kuna vaide lahendatakse vaide eseme ulatuses ning 17.09.2018 teabenõudes soovis vaide esitaja konkreetset dokumenti (väärteootsust), siis 05.11.2018 tehtud ettekirjutus-vaideotsus nr 2.1-3/18/2933 puudutas ainult väärteootsuse väljastamist ning selles ei olnud käsitletud muude dokumentide väljastamist, kuna need ei olnud vaide esemeks. Eeltoodud ettekirjutuse täitmise osas ei ole vaide esitaja ka täiendavaid pretensioone esitanud. Seega ei puuduta käeolev vaide 05.11.2018 ettekirjutuse täitmist ega 17.09.2018 teabenõudes soovitud dokumentide väljastamist.

Kuna 17.09.2018 ja 22.09.2018 teabenõuetes on vaide esitaja soovinud erinevate dokumentide koopiaid, siis ei saanudki Andmekaitse Inspektsioon käsitleda oma 05.11.2018 ettekirjutuses-vaideotsuses kassatsioonikaebuse ja Riigikohtu menetlusse võtmata jätmise määruse väljastamata jätmist, kuna selles osas ei olnud valet esitatud.

Seega on käesoleva vaide esemeks 22.09.2018 teabenõudes soovitud kassatsioonikaebuse ja Riigikohtu menetlusse võtmise keeldumise kohtumääruse väljastamata jätmine, mille osas ei ole eelnevalt valet esitatud ega ettekirjutust tehtud.

Avalikule teabele juurdepääsu võimaldamine

AvTS § 3 lg 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Sama seaduse § 3 lg 2 kohaselt võib avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras.

AvTS § 2 lg 2 p 4 sätestab, et avaliku teabe seadust ei kohaldata teabe juurdepääsupiirangute, juurdepääsu eritingimuste, korra ja viiside osas, juhul kui need on eriseadustes või välislepingutes sätestatud teisiti. Väärteomenetluse seadustik sätestab väärteotoimikuga tutvumise korra menetluse kestel, kuid ei sätesta toimikuga tutvumise korda peale menetluse lõppu. AvTS § 35 lg 1 p 1 kohaselt tuleb tunnistada asutusesiseseks kasutamiseks väärteomenetluses kogutud teave. Seda siiski kuni menetluses tehtud otsuse jõustumiseni. Seega peale menetluse lõppu ja otsuse jõustumist, tuleb väärteotoimikule, sh toimiku juurde kuuluvatele dokumentidele juurdepääsu võimaldamisel lähtuda avaliku teabe seaduse üldistest nõuetest.

22.09.2018 teabenõude täitmisest keeldumine

Edastatud dokumentidest nähtub, et vaide esitaja on 22.09.2018 esitanud teabenõude, milles on palunud väljastada Tallinna Munitsipaalpolitsei Ameti Riigikohtule adresseeritud kassatsioonikaebus ja viimase lahutamatud lisad väärteoasjas nr 4-17-3970 (4101,17,0014189). Palun minule saata Riigikohtu menetlusse võtmisest keeldumise kohtumäärus väärteoasjas nr 4-17-3970. MUPO on keeldunud eelnimetatud teabe väljastamisest järgneva põhjendusega: „*Käesolevaga teatame Teile, et kohtuotsused sh. kohtuotsus väärteoasjas nr 4-17-3970 on avalikult leitav Riigi Teataja kohtulahendite registris (www.riigiteataja.ee).*“

Kassatsioonkaebus on varteoasja nr 4101170014189 lahutamatu osa ning kuna Te ei olnud antud menetluses menetlusosaline, siis ei ole meil vastavalt AvTS § 35 lg 1 p. 1, 12 vomalik väljastada Teile nõutud dokumente.

Antud juhul on MUPO teabenode täitmisest keeldumisel juhatanud vaide esitaja avalikustatud kohtulahendi juurde. Kogepealt juhin MUPO tähelepanu sellele, et viidatud kohtuotsus ei sisalda teavet selle kohta, mida MUPO kassatsiooni korras vaidlustas ehk seda, miks MUPO ei olnud kohtuotsusega rahul ning leidis, et kohtuotsus ei ole õige. Kuna kassatsioonikaebus on esitatud kõnealuse kohtuotsuse peale, siis ei saa kohtuotsus sisaldada kassatsioonikaebuses kajastatud seisukohti. Seega ei ole antud juhul kohtuotsuse juurde juhatamine asjakohane, kuna see ei sisalda soovitud teavet.

Kuna varteenemenetluse seadustikust ei tulene erikorda toimikule juurdepaasu võimaldamiseks peale menetluse lõppu ja otsuse jõustumist ning MUPO on inspeksioonile selgitanud, et *vaatamata sellele, et AvTS § 35 lg 1 p 1 ei olnud kohaldatav, oli teave tunnistatud ka asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks (AvTS § 35 lg 1 punkt 12). Taotletud kohtuvälises menetluses koostatud dokumendid sisaldavad kolmandate isikute isikuandmeid, mille avaldamine võib kahjustada nende eraelu puutumatus.* Seega saab MUPO vastusest järeldada, et ainsaks piirangu aluseks (teabe väljastamisest keeldumise aluseks) on AvTS § 35 lg 1 p 12 ja muid piiranguid soovitud dokumentidele kehtestatud ei ole.

Nõustun MUPO-ga selles, et kui dokumendid sisaldavad andmeid, mille avalikustamine võib kahjustada kellegi eraelu puutumatus, siis sellised andmed ei kuulu avalikustamisele. Nõustun ka sellega, et sellisteks andmeteks ei ole ainult isikuandmed, vaid ka muud andmed, mille kaudu on isikud tuvastatavad. Küll aga ei saa ma nõustuda sellega, et ka see osa kassatsioonikaebusest, milles MUPO leiab, et kohus on oluliselt rikkunud nii menetlusõigust kui materiaalõigust ning milles kohtu poolt rikkumine seisnes, on piiranguga AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel. Samuti jäab inspeksioonile arusaamatuks, millist eraelu oluliselt kahjustavat teavet sisaldab Riigikohtu menetlusse võtmata jätmise maarus, mis ei võimalda maarust väljastada ka osaliselt. Kui Riigikohtu maarus ja kassatsioonikaebus selliseid andmeid siiski sisaldavad, siis tuleb vaide esitajale täiendavalt selgitada, miks ei ole vomalik soovitud dokumente väljastada ka osaliselt.

MUPO on vastuses inspeksiooni järelepärimisele viidanud ka AvTS § 14 lõikele 2, mille kohaselt tuleb siis, kui soovitakse enda või kolmanda isiku piiranguga andmeid, teatada juurdepaasu alus ja eesmärk. Siinkohal juhin MUPO tähelepanu sellele, et vaide esitaja ei ole soovinud piiranguga andmeid, vaid palunud edastada teabe ulatuses, mis ei sisalda piiranguga andmeid. Ehk siis vaide esitaja ei ole soovinud vaidlusaluses teabenodes kolmandate isikute piiranguga andmeid.

Ka Riigikohus on asjas nr 3-3-1-57-03 leidnud, et teabenode täitmisest ei saa keelduda ainuüksi põhjendusel, et teabenodega seonduv dokument sisaldab muuhulgas delikaatseid või eraelulisi isikuandmeid. Sama sätestab ka AvTS § 38 lg 2, kui teabele juurdepaasu võimaldamine võib põhjustada juurdepaasupiiranguga teabe avalikuks tulemise, siis tagatakse juurdepaas üksnes sellele osale teabest, mille kohta juurdepaasupiirangud ei kehti.

Lähtudes eeltoodust ei ole käesoleval juhul AvTS § 35 lg 1 p 1 piiranguna enam kehtiv, mida on ka MUPO ise moõnnud ning selgitanud, et piirang on kehtestatud ainult AvTS § 35 lg 1 p 12 alusel isikute eraelu kaitseks. Ka edastatud dokumentidest ei nähtu, et oleks muid piiranguid vaide esitaja soovitud dokumentidele kehtestatud. Seega tuleb MUPOl vaide esitaja 22.09.2018 teabenõue uuesti läbi vaadata ja väljastada see osa teabest, millele juurdepaasupiirangud ei kehti. Juhul kui MUPO leiab, et teave ei kuulu siiski ka osaliselt väljastamisele, tuleb viidata täiendavatele keeldumiste alustele ja põhjendada keeldumist.

/allkirjastatud digitaalselt/

Sirje Biin
juhtivinspektor
peadirektori volitusel